

Valtiovarainministeriö

Kirjaamo
PL 28
00023 VALTIONEUVOSTO

Asia: Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta sekä sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annettujen lakien muuttamisesta

Viite: VM/070:00/2016

Suomen Omakotiliitto kiittää mahdollisuudesta lausua ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

YLEISTÄ

Suomen Omakotiliitto on maamme pientaloasukkaiden ja vapaa-ajan asunnon omistajien valtakunnallinen edunvalvonta- ja palvelujärjestö. **Omakotiliittoon kuuluu 260 vapaaehtoisvoimin toimivaa omakotiyhdistystä ja vapaa-ajan asukkaiden yhdistystä, joiden yhteenlaskettu jäsenmäärä on yli 75.000 jäsentä.** Omakotiliitto on maamme 1,1 miljoonan pienkiinteistön omistajien ja 2,7 miljoonan asukkaan asialla. Lisäksi liitto ajaa maamme lähes 500.000 vapaa-ajan asunnon omistajien etua.

ENERGIAVEROTUKSEN KOROTUKSEN TAVOITTEET

Energiaverotusta koskevan lainsäädännön esitysluonnoksessa ehdotetaan ”**verotuottojen lisäämiseksi ja samalla yhdistetyn tuotannon ohjaamiseksi vähäpäästöisemmäksi on yhdistetyn tuotannon hiilidioksidiveron alennuksen (veroleikkuri) poistaminen vaiheittain**”. Tällä tavoitellaan 90 miljoonan euron lisäverotuottoja. Lisäksi samalla korotetaan liikenteen poltonesteiden veroja 100 miljoonalla eurolla (korvaa maakeisten ja jäätelön valmisteverosta luopumisen).

VAIKUTUKSET KANSALAISTEN ASEMAAN

On hyvä, että esitysluonnoksessa on tarkasteltu energiaverotuksen korotuksen vaikutuksia kansalaisten asemaan. **Esityksen mukaan muutos nostaisi öljylämmitteisen omakotitalon polttoainekustannuksia keskimäärin 42 euroa vuodessa ja kaukolämpöä hyödyntävän omakotitalon lämmityskustannuksia noin 11 euroa vuodessa.** Lisäksi liikenteen polttoaineiden verotuksen korotus kasvattaa kotitalouden kulusmenoja noin 31 eurolla. Yksittäisenä kustannuksena energiaverotuksen korotukset eivät näytä suurilta, mutta siilomaisessa hallinnossa päätöksenteossa unohtuvat kokonaisuus sekä korotusten erilainen vaikutus eri asukasryhmiin. Asumismenot ovat 2000-luvulla kasvaneet yli 3 prosentin vuosivauhtia eikä suuntaan näytä tulevan muutosta (Pellervon taloustutkimus, PTT). Erityisesti energiaverotusta ja kiinteistöverotusta on korotettu liki vuosittain. Lisäksi sähkösiirtomaksuja on korotettu tänä vuonna merkittävästi.

Omakotiliiton mielestä asumismenojen kasvu ja erityisesti energiaverotuksen korotus eivät kohdistu kansalaisiin tasapuolisesti eivätkä kohtuullisesti. Erityisen hankalassa asemassa ovat yksinelävät eläkeläiset, joiden asumismenojen osuus käytettävistä olevista tuloista on liki 50 % (PTT). Nyt esitetty energiaverotuksen korotus kohdistuu heihin kipeimmin. Ylipäätään veronkorotukset heikentävät kotitalouksien ostovoimaa ja siten kiinteistön huolenpitoa ja elämistä.

Omakotiliitto pitää ajankohtaa esitetyille korotuksille erittäin huonona nykyisessä epävarmassa taloudellisessa tilanteessa, jossa elinkustannukset nousevat ja kansalaisten ostovoima heikkenee.

OMAKOTILIITTO ESITTÄÄ

Omakotiliiton mielestä päättäjien tulee seurata asumismenojen kehitystä kokonaisuutena. Suomessa tulee taata kaikille mahdollisuus kohtuuhintaiseen asumiseen ja elämiseen riippumatta iästä, asumismuodosta, asuinpaikasta, asunnon lämmitystavasta, asunnon omistusmuodosta taikka muista syistä.

Omakotiliiton esittää, että **energiaverotuksen korotusta tulee harkita uudelleen erityisesti ikääntyvien kotitalouksien lämmityksen osalta**. Ilmastomuutoksen hillitsemiseksi kannustavat keinot toimivat paremmin, kuten on saatu huomata muun muassa kotitalouksien hankkimien ilmalämpöpumppujen ja aurinkopaneelien määrästä. **Omakotiliitto esittääkin, että pientalojen lämmitysjärjestelmämuutoksiin ympäristöystävällisiksi myönnettäisiin energia-avustuksia ja hallitusohjelmaankin kirjattu kotitalousvähennyksen korvausprosentti nostettaisiin pikimmiten.**

Omakotiliiton mielestä kotitalousvähennyksen määrä tulee nostaa vähintään 3.000 euroon puolisoa kohden ja palauttaa työstä korvattava osuus 60 %:iin. Yksinasujalla kotitalousvähennys tulee nostaa kaksinkertaiseksi. Kotitalousvähennyksen käyttöala tulee laajentaa myös suunnitteluun. Niillä, joilla ei tulojen vähäisyyden perusteella ole mahdollisuutta kotitalousvähennyksen käyttöön, tulee olla mahdollisuus saada korjausavustuksia, ilman käyttötarkoituksen tiukkaa rajaamista, kun kyse on asunnon korjaamisesta. Ylipäätään tulee olla niin, että asuminen omassa kodissa mahdollistetaan kaikille.

kunnioittavasti

Suomen Omakotiliitto ry

Mauri Harjula
puheenjohtaja

Kaija Savolainen
toiminnanjohtaja